

گفت‌وگوی «فرهیختگان» با بنیاد جهادی مشکلات

دانش آموزان نخبه مناطق محروم را بورسیه جهادی کردیم

مهسا شمس کلانی

روزنامه‌نگار

آموزش و پرورش و کمیته امداد، بورسیه جهادی کردیم و تحت بنیاد گرفتیم تا آنها مدیران آینده آن مناطق محروم باشند. این کار در هفت استان اعم از حاشیه‌های زنجان، کوهرنگ استان چهارمحال و بختیاری، خراسان شمالی، حاشیه شهر کرج، حاشیه شهر تهران از جمله پیشوا، ورامین، باشگرد هرمزگان و قسمتی از اصفهان که از مناطق کم‌برخوردار هستند، انجام شده است. در این طرح، دانش‌آموزان را بورسیه جهادی می‌کنند و هر کدام از مشاوران ما از بین خواهران و برادران که به جهت تحصیلات تکمیلی که رشته‌های مرتبط دارند، در واقع معین این دانش‌آموزان می‌شوند. در طول ماه و سال برنامه‌ها و کلاس‌های آموزشی و مشاوره‌های مختلف و کاملاً تخصصی به حوزه علمی این دانش‌آموزان مرتبط می‌شود که بعضاً از موضوعات علمی و مواردی که در این جهت وارد می‌شوم، به موضوعات و مشکلات بعدی از خانوار از جمله مشکلات درمانی، اجتماعی و خانوادگی نیز دسترسی پیدا می‌کنیم تا بتوانیم یک ارتباط نزدیک با آنها برقرار کنیم. در این دو سال تقریباً در کل کشور حدود ۴۵۰ دانش‌آموز، تحت بورسیه جهادی این بنیاد قرار گرفته است و کمک هزینه آموزشی و لوازم التحریر به آنها داده می‌شود و اردوهای مختلف علمی برای آنها دایر می‌شود. از شانزدهم تا نوزدهم برای توسعه مجدد این طرح دوستان ما در چهارمحال و بختیاری مستقر می‌شوند تا یک‌سری دانش‌آموز و کودکانی که نیاز به بورسیه دارند به این طرح اضافه کنیم؛ این طرحی است که ما در این فضا کار می‌کنیم. طرح‌های دیگری از جمله طرح شهید نریمانی وجود دارد که حمایت از تشکل‌های فرهنگی خودجوش و مردمی است؛ این طرح هم در این استان‌ها حتی تهران برگزار می‌شود. در کنار اینها کارهای عمرانی از جمله ساخت مسجد، ترمیم مدرسه و روستاهایی که فاقد آب، برق و راه هستند، صورت گرفته است.

سطح تحصیلات و جایگاه شغلی اعضای گروه شما چیست و از چه قشری هستند؟

اعضای گروه اکثراً مردمی هستند؛ یعنی منهای سیستم‌های دانشجویی که با ما فعالیت می‌کنند، از همه گروه‌های سنی و از جوان تا میانسال، چه زن و چه مرد و از شغل‌های مختلف از کارمند و مدیر دیده می‌شود که با همکاری دارند و تحصیلات همه آنها دانشگاهی است که از کارشناسی، کارشناسی ارشد تا دکتری وجود دارد و تحصیلات اکثر آنها از فوق لیسانس به بالا است.

هزینه‌هایتان از کجا تامین می‌شود؟

تماما هزینه‌هایمان مردمی است و توسط خیران تامین می‌شود و هنری که مجموعه ما دارد این است که انکا به بودجه‌های سازمانی ندارد و تمام هزینه‌ها در هیأت‌ها و مساجد توسط خیران تامین می‌شود. افراد خیر را به این مناطق می‌بریم تا از نزدیک وضعیت را ببینند و این افراد سفیر افراد دیگر می‌شوند؛ به‌عنوان مثال دکتر نذران‌پزشکی که برای فعالیت در این مناطق می‌آید و چند دکتر دیگر هم معرفی می‌کند و...

مهم‌ترین فعالیتی که گروه جهادی مشکلات دارد چیست؟

بیشتر تمرکز گروه جهادی در حوزه دانش‌آموزی و اشتغال و درمان است؛ یعنی در این سه حوزه بیشتر فعالیت می‌شود، شاید کارهای دیگر توسط گروه‌هایی که با ما همکاری دارند انجام شود ولی تمرکز اصلی همان سه مورد است.

طرح معلم تمام‌وقت فعلاً در پایه متوسطه اجرا می‌شود

دغدغه آموزشی و پرورشی

یاجبران کاستی‌ها با کمترین هزینه؟

فرهیختگان همیشه از وضعیت معیشتی خودشان ناراضی هستند اما این موضوع خیلی از اوقات و شاید همیشه روی کیفیت کار و وظیفه‌ای که به آنها محول شده، تاثیر منفی نگذاشته است. علت آن هم نه اینکه یک موضوع معنوی باشد، خودشان هم می‌دانستند و دانسته، قدم در این مسیر گذاشته‌اند و هم اینکه وقتی وارد مسیر شده‌اند، ترجیح داده‌اند عاشقانه کار کنند و مطالبات‌شان را صرفاً پیگیری کنند، اینکه در این راه گشایشی اتفاق بیفتد یا نه؟ بماند برای بعد. چند خط ابتدایی را برای معلمان نوشتیم.

توصیفی که گستره‌ای به اندازه همین چند خط دارد و نمی‌شود معلم را اینقدر محدود توصیف کرد، با این تفاسیر ابتدا ماجرابی از یک تجربه شخصی می‌نویسم و بعد هم شرح اصل ماجرا و گزارش را در ذیل می‌خوانید.

III

سال آخر دبیرستان بودیم. مدرسه‌مان هم از همان دولتی‌هایی بود که اوج مطالبات دانش‌آموزان، تفکیک آبخوری از دستشویی و افزایش تعداد شیرآب بود. نه از آن مدرسه‌های لاکچری که دغدغه‌شان فلان لوکیشن برای اردو باشد. یک معلمی داشتیم که اسمش را نمی‌گویم، همیشه ساعت آخر و بعد از آن که فلسفه را درس می‌داد، با بزوی قدیمی اش مسافرتی می‌کرد. البته نه اینکه مثل شغل اولش، عاشق شغل دومش هم باشد ولی خب از سرناچاری بود. این را ما هم می‌دانستیم، البته همه مانه، بعضی‌هایمان می‌دانستیم که مثلاً بنیاد وقتی با شلوار پارچه‌ای کتانی می‌پوشد، او را مسخره کنیم؛ چون نه اینکه نداند، می‌داند اما ندارد که کفش بخرد و همین کتانی را هم قطعاً از جایی هدیه گرفته است. به‌رحال این شد که تا همین امروز این آقای معلم و دیگر معلمان مان که هر کدام شغل دومی داشتند و مهارتی دیگر در شرکت یا کارخانه‌ای، یا به‌عنوان مسافرکش فعالیت می‌کردند را در ذهن داشتیم و داریم. نمی‌رساندند؛ در خرج زندگی‌شان مانده بودند و حتی سرکوفت آن سه ماه بیکاری تابستان و دریافت حقوق را هم می‌خورند. با این همه بازهم شغل دوم‌شان تکمله شغل اول بود و اگر بیکار می‌ماندند به همان اندازه هم در مسیر زندگی دچار مشکل می‌شدند.

این مقدمه را داشته باشیم تا به چرایی نگارش این گزارش برسیم. فارغ از اینکه آنچه در ادامه می‌آید، مورد تأیید است یا خیر؟ که البته از جهاتی هست و از جهاتی خیر.

ماجرای معلم تمام‌وقت چیست؟

چند وقتی است که در اخبار آموزشی، موضوعی مطرح شده است مبنی بر اجرای طرح تمام‌وقت شدن معلمان در مدارس، در توضیح جزئیات این موضوع به سخنان وزیر آموزش و پرورش اشاره می‌کنم.

سیدمحمد بطحایی، وزیر آموزش و پرورش درباره جزئیات طرح تمام‌وقت شدن معلمان اظهار کرد: «هم اکنون ۶ ساعت اضافه‌تدریس در حکم معلمان لحاظ می‌شود که امتیاز خوبی برای آنهاست و در سوابق خدمتی لحاظ و از سایر امتیازات بهره‌مند خواهند شد. طرحی را داریم که به تدریج به سمت تمام‌وقت شدن معلمان حرکت کنیم، البته در گام نخست باید اعتبار مورد نیاز و انگیزه‌های لازم در معلمان تامین شود. البته نمی‌توانیم به معلمان اجبار کنیم به جای ۲۴ ساعت در هفته، ۳۶ ساعت در مدرسه حضور داشته باشند بلکه با ایجاد انگیزه‌های لازم باید هر کدام از معلم‌ها به اختیار تمام‌وقت شوند.» بطحایی تأکید کرد: «درحال حاضر اجرای طرح ۶ ساعت اضافه‌تدریس را آغاز کرده‌ایم.»

پیش از بطحایی رضوان حکیم‌زاده، معاون آموزش ابتدایی وزارت آموزش و پرورش هم در این ارتباط خاطرنشان کرده بود: «این طرح باعث افزایش حقوق معلمان می‌شود و معلم ساعت‌هایی را سرکلاس می‌رود و ساعت‌های دیگر را صرف رسیدگی به امور دانش‌آموزان و خانواده‌هایشان می‌کند و این طرح کمک می‌کند برخی چالش‌ها مانند زمان بیشتری که معلم برای ارائه بازخورد‌ها نیاز دارد، فراهم شود و این یک بسته است که از حذف تکالیف نوروز شروع شد.»

تصویب طرح در شورای توسعه، مدیریت و پشتیبانی

بعد از گذشت مدتی، این طرح یعنی ایجاد معلم تمام‌وقت در شورای توسعه، مدیریت و پشتیبانی تصویب شد و علی‌الهی‌ترکمن، معاون توسعه، مدیریت و پشتیبانی در این ارتباط اظهار داشت: «با افزایش ۶ ساعت اضافه‌تدریس کاملاً اختیاری در هفته به معلمان، ۲۵ درصد به فوق‌العاده ویژه اضافه خواهد شد که از مزایای آن می‌توان به احتساب در حقوق مستمر ۱۲ ماه، نداشتن تاخیر پرداخت‌های حق‌التدریس و محاسبه در پاداش پایان خدمت و حقوق بازنشستگی

باید دید که این طرح چه سرانجامی دارد

مدتی از تصویب این طرح نگذشته است و انتقادات از آن بسیار بالاست اما باید دید آموزش و پرورش چه سیاستی را دنبال و در نهایت اجرا می‌کند یا با این اقدام قصد دارد قدمی را در جهت نفع آموزشی کشور بردارد یا با هزینه کمتری کاستی‌های موجود را پوشش دهد؛ کاستی در تعداد نیروی انسانی متخصص و دانش‌آموزانی که هر روز به تعدادشان افزوده می‌شود.

یک میلیون و ۷۵۰ نفر معنادار قطعی در کشور

پرویز افشار، سخنگوی ستاد مبارزه با مواد مخدر گفت: «تعداد افرادی که در این کشور تجربه مصرف مواد مخدر به شکل تفننی یا مستمر دارند، به‌علاوه معتادان نیازمند درمان، در مجموع حدود چهار میلیون نفر هستند. در این آمار افرادی که در عمرشان حتی یک‌بار مواد مصرف کرده‌اند هم قرار می‌گیرند. همچنین از این مقدار بیش از چهار میلیون، دو میلیون و ۸۰۰ هزار نفر مصرف‌کننده مستمر مواد در سال گذشته بوده‌اند. افشار با بیان اینکه سوئیم گروه هم وابسته‌گان به مواد یا معتادان هستند، تصریح کرد: «در طرح ارزیابی سوءمصرف مواد مخدر و پایشی که انجام شده است به همان تعداد دو میلیون و ۸۰۰ هزار نفر رسیده‌ایم اما در اینکه از این تعداد، چند نفر معتاد هستند؛ مطالعه جدیدی در دست انجام است که نتایج آن منتشر می‌شود؛ اما فکر می‌کنم از این تعداد حدود یک میلیون ۷۵۰ هزار نفرشان قطعاً باید معتاد باشند به‌طوری‌که اگر یک‌روز مواد به آنها نرسد، دچار عوارض جسمی و روانی می‌شوند.»

تشکیل ۶ میلیون پرونده در کلانتری‌ها

سردار محمد شرفی، رئیس پلیس پیشگیری ناجا گفت: «ناجا دو رویکرد را به ما تذکر داده، نخست ارائه خدمت الکترونیکی به مردم و دوم صرفه‌جویی در منابع به‌خصوص در حوزه نیروی انسانی. مکلف شدیم سالانه ۱۲ و نیم درصد مراجعه حضوری مردم به کلانتری‌ها را کاهش دهیم، سالانه ۳۰ میلیون نفر به کلانتری‌ها مراجعه دارند که در پی آن هستیم این تعداد کاهش پیدا کند.» شرفی با بیان اینکه سالانه ۶ میلیون پرونده در کلانتری‌ها تشکیل می‌شود، یادآور شد: «اعزام مامور به دادسرا، دو میلیون ساعت در سال زمانی می‌برد که هفت هزار نفر نیروی انسانی این کار را انجام می‌دهند، هزینه سوخت و دو میلیارد تومان، استهلاک خودرو دو میلیارد تومان و هزینه بدرفه پنج میلیارد تومان است. اگر این سامانه‌ها عملیاتی شود و امکانات سخت‌افزاری به‌موقع تامین شود، می‌توان پیش‌بینی کرد همه زیرساخت‌ها در پلیس پیشگیری فراهم شود.» وی افزود: «تاکنون ۵۸۰ خودروی گشت کلانتری‌های فاتب به سامانه AVLS متصل شده و امروز زیر سامانه‌های مختلفی افتتاح می‌شود.»

در حاشیه

نرخ رشد باسوادی ۲/۸۵ است

علی باقرزاده، رئیس سازمان نهضت سوادآموزی گفت: «نرخ سواد در ۱۲ استان بیش از ۹۷ و در هشت استان بیش از ۹۸ درصد است. نرخ رشد عمومی باسوادی در سال‌های ۹۱ تا ۹۵ حدود ۲/۸۵ درصد است. این درحالی است که میانگین ۱۵ ساله جهانی می‌گوید رشد باسوادی یک‌درصد بوده است و این رقم در مدت مشابه قبل از خود در ایران ۰/۲ درصد است. وی در پاسخ به این پرسش که آیا آمار کل بی‌سوادان هشت میلیون و ۸۰۰ هزار نفر است؟ گفت: «بله، طبق شاخص سواد در گروه سنی ۶ سال به بالا، این نرخ صحیح است اما باید توجه کرد تقریباً ۶ میلیون نفر بیش از ۵۰ سال هستند که جامعه هدف ما نیستند. همچنین آمار کم‌سوادان ۱۰ میلیون نفر است. موقعیت مادر منطقه به این بدی‌ها هم نیست و ما سخت‌ترین مدل را برای تعیین بی‌سوادی اعمال می‌کنیم. معمولاً در خوداظهاری سرشماری‌ها مردم خود را دست کم می‌گیرند، معیار سواد فرق کرده است و بسیاری سواد خواندن و نوشتن دارند اما خود را بی‌سواد اعلام کرده‌اند.»

بازداشت مدیر عامل سکه نامن و انتقالش به ایران

نیروی انتظامی با صدور اطلاعیه‌ای اعلام کرد: «فرهاد زاهدی فر، مدیرعامل شرکت تجارت الکترونیکی نامن معروف به «سکه نامن» که هزاران نفر از طریق سایت سکه نامن، صدها میلیارد تومان در چند استان کلاهبرداری کرده و از کشورموتاری شده بود با اقدامات فنی، عملیاتی و اطلاعاتی پلیس فتا در یکی از کشورها شناسایی و با همکاری پلیس بین‌الملل ناجا و قوه قضائیه بازداشت و شب گذشته از طریق فرودگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) به کشور بازگردانده شد.» در این اطلاعیه تأکید شده است: «به‌حول قوه الهی، سرپنجه‌های نظام جمهوری اسلامی ایران با هماهنگی و هوشمندی هر روز قوی‌تر از گذشته اجازه فعالیت‌های مجرمانه را به هیچ‌کس نخواهند داد و با توکل به خداوند قادر متعال و به‌پشتوانه این توانایی و همکاری مردم فهیم و مومن، مجرمان و غارتگران بیت‌المال و اموال مردم را در هر مخفیگاهی حتی خارج از مرزهای میهن اسلامی شناسایی، دستگیر و برای تحمل مجازات قانونی، استرداد اموال و احقاق حق مال باخترگان به کشور باز خواهند گرداند. مشروح خبر متعاقباً به آگاهی ملت عزیز خواهد رسید. و ما النصر الا من عند الله العزیز الحکیم.»